

Cuprins

Capitolul I. Noțiunea de obligație civilă	1
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de obligație. Structură</i>	1
§1. Noțiune. Definiție	1
§2. Sensurile noțiunii de obligație. Noțiunea de îndatorire	2
§3. Structura raportului juridic de obligație	4
3.1. Subiectele (părțile)	4
3.2. Conținutul	4
3.3. Obiectul	4
3.4. Importanța sancțiunii în clasificarea obligațiilor	10
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiunea de obligație contractuală</i>	11
§1. Criteriile de delimitare a unei obligații contractuale	11
§2. Categoriile de obligații contractuale. Obligații primare și obligații secundare	17
§3. Efectele obligațiilor. Distincția efectele obligațiilor – efectele contractului	19
3.1. Efectele contractelor și efectele obligațiilor	20
3.2. Reglementarea efectelor contractului	24
3.2.1. Principiile care guvernează efectele contractului	24
3.2.1.1. Principiul obligativității contractului (<i>pacta sunt servanda</i>)	24
3.2.1.2. Principiul relativității	27
3.2.1.3. Opozabilitatea efectelor contractului	28
Capitolul al II-lea. Executarea obligațiilor prin plată	29
<i>Secțiunea 1. Plata</i>	29
§1. Aspecte generale privind valabilitatea	29
1.1. Noțiunea și funcțiile	29
1.2. Natura juridică	30
1.3. Temeiul plății. Conform art. 1470 C. civ. Orice plată presupune o datorie	32
§2. Condițiile	33

2.1. Subiectele _____	33
2.1.1. Solvensul _____	33
2.1.1.1. Regula generală stabilită de art. 1472 C. civ. Categoria solvensului _____	33
2.1.1.2. Calitățile solvensului _____	35
2.1.1.3. Caz particular: efectuarea plății de către un terț _____	36
2.1.1.4. Caz particular: efectuarea plății în cazul cesiunilor succesive ale creanțelor înscrise în arhiva electronică a garanțiilor mobiliare _____	38
2.1.2. Accipiensul _____	39
2.1.2.1. Categoria accipiensului _____	39
2.1.2.2. Deplina capacitate de exercițiu a accipiensului _____	39
2.1.2.3. Caz particular: plata făcută unui terț _____	40
2.1.2.4. Caz particular: plata făcută unui creditor aparent. Condiții și consecințe ____	42
2.2. Indivizibilitatea plății _____	44
2.3. Imputația plății _____	44
2.3.1. Imputația făcută de debitor _____	45
2.3.2. Imputația făcută de creditor _____	46
2.3.3. Imputația legală _____	46
2.4. Valabilitatea plății în funcție de obiectul obligației _____	47
2.4.1. Obligația de a da (de a strămuta) un bun individual determinat. Obligația de a preda bunuri individual determinate _____	47
2.4.2. Obligația de a da bunuri de gen _____	49
2.4.3. Obligația de a da o sumă de bani _____	49
2.4.4. Obligația de a constitui o garanție _____	50
2.4.5. Valabilitatea plății având ca obiect predarea bunurilor individual determinate ____	51
2.4.6. Plata făcută cu bunul altuia _____	53
2.4.7. Darea în plată _____	54
2.5. Locul plății _____	55
2.6. Data plății _____	57
2.6.1. Plata anticipată _____	58
2.7. Cheltuielile plății _____	59
2.8. Dovada plății _____	59

2.8.1. Reguli privind dovada plății _____	59
2.8.2. Proba executării prestațiilor accesorii ____	60
2.8.3. Dovada executării prestațiilor periodice _	61
2.8.4. Forța probatorie a înscrisului original al creanței _____	61
2.8.5. Proba plății efectuate prin virament bancar _____	62
2.8.6. Consimțirea creditorului la liberarea garanțiilor – ultim efect al primirii plății de către creditor _____	63
<i>Secțiunea a 2-a. Diligența în executarea obligațiilor</i> ____	63
§1. Aspecte generale. Diligența bunului proprietar în executarea obligațiilor. Înțelesul unor termeni ____	63
§2. Criteriul bunului proprietar. Criteriul persoanei rezonabile. Comparație _____	65
§3. Criteriul bunului proprietar și regula bunei-credințe în executarea obligațiilor _____	76
<i>Secțiunea a 3-a. Buna-credință în executarea obligațiilor contractuale</i> _____	77
§1. Reglementarea de către Codul civil de la 1864 a regulii bunei-credințe în executarea contractelor. Evoluția conceptului în dreptul român și francez. Tendențe noi în dreptul francez _____	77
§2. Obligația de bună-credință în executarea obligațiilor (contractuale) conform noului Cod civil _____	82

Capitolul al III-lea. Neexecutarea obligațiilor. Mijloacele juridice ale creditorului _____ 91

<i>Secțiunea 1. Aspecte generale privind neexecutarea</i> ____	91
§1. Noțiunea de neexecutare. Conceptualizarea consecințelor neexecutării _____	91
1.1. Principiul executării în natură a obligațiilor ____	91
1.2. Conceptualizarea consecințelor neexecutării: sanctiuni, mijloace juridice sau remedii _____	93
§2. Prezentarea mijloacelor juridice ale creditorului în caz de neexecutare a obligațiilor _____	96
2.1. Identificarea mijloacelor juridice ale creditorului în caz de neexecutare a obligațiilor _____	96
2.2. Prezentarea condițiilor generale de activare a mijloacelor juridice ale creditorului _____	99

2.2.1. Condiția generală a neexecutării fără justificare a obligației civile _____	100
2.2.1.1. Noțiunea de neexecutare fără justificare _____	100
2.2.1.2. Neimputabilitatea față de creditor a faptului neexecutării obligației de către debitor _____	102
2.2.1.3. Ce se înțelege prin dovada neexecutării? _____	103
2.2.2. Condiția generală a punerii debitorului în întârziere _____	104
2.2.2.1. Importanța și rolul punerii în întârziere _____	104
2.2.2.2. Sensurile și funcțiile punerii în întârziere _____	106
2.2.2.3. Modurile punerii în întârziere: regula și derogările _____	107
2.2.2.4. Efectele punerii în întârziere _____	109
2.2.3. Punerea în întârziere a creditorului de către debitor _____	111
2.2.3.1. Plata, drept subiectiv al debitorului _____	111
2.2.3.2. Reglementarea cazurilor de punere în întârziere a creditorului _____	111
2.2.3.3. Reglementarea efectelor punerii în întârziere a creditorului _____	112
2.2.3.4. Reglementarea drepturilor debitorului în cazul punerii în întârziere a creditorului _____	113
<i>Secțiunea a 2-a. Executarea silită (în natură) a obligațiilor _____</i>	114
§1. Prioritatea executării silite în natură _____	114
1.1. Regula priorității executării silite în natură _____	114
1.2. Condițiile, conținutul și limitele dreptului la executarea silită în natură. Situația obligațiilor <i>intuitu personae</i> _____	116
§2. Executarea silită în natură a obligațiilor de a da _____	120
§3. Executarea silită în natură a obligațiilor de a face _____	121
3.1. Sediul legal și domeniul de aplicație. Recitirea adagiului <i>nemo praecise cogi potest ad factum</i> _____	121

3.2. Caz particular: executarea obligației de a face constând în predarea unui bun _____	125
3.3. Modalitățile specifice de executare a obligațiilor de a face, potrivit art. 1528 _____	125
3.4. Concluzii în privința executării silite în natură a obligațiilor de a face _____	127
§4. Executarea silită a obligațiilor de a nu face _____	127
4.1. Particularitățile executării silite în natură a obligațiilor de a nu face _____	127
4.2. Executarea obligației de a nu face în contextul art. 1529 C. civ. _____	128
<i>Secțiunea a 3-a. Daunele-interese, mijloc juridic complex în cadrul art. 1516 _____</i>	129
§1. Regimul juridic al daunelor-interese, în contextul art. 1516 _____	129
1.1. Introducere. Relația dintre daunele-interese și celelalte mijloace juridice ale creditorului _____	129
1.2. Funcțiile și natura juridică a daunelor-interese _____	130
§2. Daunele-interese și răspunderea civilă contractuală _____	132
2.1. Daunele-interese ca formă a răspunderii civile contractuale _____	132
2.2. Funcțiile răspunderii contractuale _____	134
2.3. Soarta obligației contractuale neexecutate în cazul acordării de daune-interese _____	138
2.4. Clasificarea daunelor-interese (despăgubirilor) _____	139
2.5. Prezentarea condițiilor acordării daunelor-interese _____	142
2.5.1. Prejudiciul _____	144
2.5.1.1. Noțiunea de prejudiciu _____	144
2.5.2. Raportul de cauzalitate între neexecutarea obligației și prejudiciu _____	146
2.5.3. Vinovăția debitorului _____	147
2.5.3.1. Formele de vinovăție _____	147
2.5.3.2. Intenția (dolul) și culpa gravă asimilată intenției (dolului) _____	149
2.5.4. Inexistența unei convenții de nerăspundere _____	152

§3. Chestiunea cumulului celor două forme de răspundere civilă _____	153
§4. Evaluarea daunelor-interese _____	156
4.1. Evaluarea legală a daunelor-interese. Domeniul de aplicare _____	156
4.1.1. Evaluarea legală a daunelor moratorii în cazul obligațiilor bănești _____	156
4.1.2. Modalități de evaluare a daunelor moratorii în cazul obligațiilor de a face. Evaluarea legală _____	160
4.2. Evaluarea judiciară a daunelor-interese _____	162
4.2.1. Principiul reparării integrale a prejudiciului _____	163
4.2.2. Determinarea reparării integrale a prejudiciului. Pierderea suferită (<i>damnum emergens</i>) și beneficiul nerealizat (<i>lucrum cessans</i>) _____	165
4.2.3. Previzibilitatea prejudiciului, limită a principiului reparării integrale _____	169
4.2.4. Repararea prejudiciului direct și necesar, limită a principiului reparării integrale _____	171
4.2.5. Prejudiciul imputabil creditorului, limită a principiului reparării integrale _____	172
4.3. Evaluarea convențională a daunelor-interese. Clauza penală _____	173
4.3.1. Caracteristicile clauzei penale _____	174
4.3.2. Funcțiile clauzei penale _____	175
4.3.3. Condițiile invocării clauzei penale _____	176
4.3.4. Chestiunea cumulului clauzei penale _____	177
4.3.5. Mutabilitatea clauzei penale. Reductibilitatea clauzei penale _____	179
<i>Secțiunea a 4-a. Rezoluțiunea, rezilierea și reducerea prestațiilor</i> _____	182
§1. Regimul juridic al rezoluțiunii și rezilierii _____	182
1.1. Natura juridică. Domeniul de aplicare _____	182
1.2. Condițiile rezoluțiunii _____	184
1.3. Rezoluțiunea parțială _____	185
1.4. Modalități de operare a rezoluțiunii _____	186
1.4.1. Rezoluțiunea judiciară _____	187
1.4.2. Rezoluțiunea unilaterală. Declarația de rezoluțiune _____	189

1.4.3. Pactele comisorii _____	191
1.5. Aplicabilitatea rezoluțiunii în cazul nerespectării obligației de executare cu bună-credință a contractelor. Distincția necesară între comportamentul creditorului și cel al creditorului din perspectiva verificării obligației de bună-credință _____	193
1.6. Efectele rezoluțiunii și ale rezilierii _____	196
§2. Regimul juridic al reducerii prestațiilor _____	197
2.1. Noțiunea mijlocului juridic al reducerii prestațiilor _____	197
2.2. Condițiile reducerii prestației creditorului _____	197
<i>Secțiunea a 5-a. Excepția de neexecutare _____</i>	199
§1. Ordinea executării obligațiilor _____	199
1.1. Neexecutarea fără justificare și neexecutarea din cauze justificate a obligațiilor _____	199
1.2. Regulile de executare a obligațiilor contractuale, conform art. 1555 C. civ. _____	200
§2. Regimul juridic al excepției de neexecutare _____	201
2.1. Noțiunea excepției de neexecutare _____	201
2.2. Domeniul de aplicare al excepției de neexecutare _____	202
2.3. Condițiile excepției de neexecutare _____	203
2.4. Efectele excepției de neexecutare _____	205
§3. Regimul juridic al imposibilității de executare _____	206
3.1. Noțiunea imposibilității de executare _____	206
3.2. Desființarea de drept a contractului _____	207
3.3. Suspendarea contractului _____	207
3.4. Desființarea contractului prin rezoluțiune _____	207
<i>Secțiunea a 6-a. Mijloacele de protecție a drepturilor creditorului _____</i>	208
§1. Prezentarea mijloacelor de protecție a drepturilor creditorului _____	208
§2. Acțiunea oblică _____	209
2.1. Noțiunea și natura juridică _____	209
2.2. Domeniul de aplicare _____	210
2.3. Condițiile _____	211
2.3.1. Condiții cu privire la creanță _____	212
2.3.2. Condiții cu privire la debitor _____	212
2.3.3. Condiții cu privire la creditor _____	212
2.4. Prescripția extinctivă _____	213

2.5. Efectele aditerii acțiunii oblice _____	213
2.5.1. Efectele față de creditori _____	213
2.5.2. Efectele față de debitorul pasiv/neglijent _____	214
§3. Acțiunea revocatorie _____	215
3.1. Noțiunea și natura juridică a acțiunii revocatorii _____	215
3.2. Domeniul de aplicare al acțiunii revocatorii _____	216
3.3. Condițiile acțiunii revocatorii _____	217
3.3.1. Condiția prejudiciului suferit de creditor ca urmare a încheierii actului juridic de către debitor _____	217
3.3.2. Condiția fraudei debitorului _____	218
3.3.3. Condiția complicității terțului la fraudă _____	219
3.3.4. Condiții privitoare la creanță _____	220
3.4. Prescriptibilitatea _____	221
3.5. Efectele aditerii acțiunii revocatorii _____	222
3.5.1. Efectele față de creditori _____	222
3.5.2. Drepturile terțului față de bunul obiect al actului juridic declarat inopozabil _____	223
Concluzii _____	225
Bibliografie selectivă _____	235
Index _____	239